

care-l iubește și cu basculanta acestuia, iar Tache se consolează îndrăgostindu-se de altă fată și dansind cu ea. Unde? Firește, la balul de simbătă seara. Mai e și un meșter care are o dramă personală, și un băiat petic, care-l adoră pe Tache, mai e și balul, mai sînt și cîteva replici lirice, astea într-adevăr cu haz. Și, bineînțeles, spectacolul, montat de regizoarea Ariana Kunner Stoica în chiar tonul textului, dar cu cîteva neglijențe în plus: cînd personajele, ca să ne mai facă să ridem, inițiază o mică bătaie veselă, decorul se elatină amenințător, riscînd să se prăbușească asupra interpreților, machiajul e vizibil și la planurile generale, mustața lui Tache — Sebastian Papaiani dispare în scena inundației, dar reapare în următoarea, după ce, mai înainte, a încercat de cîteva ori să se dezlipească de pe buza actorului, totul se prezintă ca o improvizație de amatori la prima ieșire în public.

Cu toate strădanțiile depuse (cam fără convingere) de actori ca treaba să iasă onorabil, treaba n-a ieșit onorabil. Scenele de comedie au fost triste, scenele lirice au fost comice, Sebastian Papaiani a fost de nerecunoscut (nu numai din cauza mustății...), prostul gust s-a întrecut cu neglijența.

...Noi însă, nu ne-am pierdut speranțele.

La televiziune, de la o vreme, se răresc premierele, se întîlesc reluările.

E foarte trist că teatrul TV și-a cam pierdut ritmul și calitatea, căci s-au făcut aici spectacole remarcabile, de mare forță artistică, iar acest teatru ajunsese, la un moment dat, cel mai bun dintre toate, invidiabil și exemplar.

Dar, ca să nu ne pierdem de tot speranțele, ni se oferă, la patru-cinci săptămîni o dată, un spectacol de teatru de tipul celui cu piesa lui I. D. Șerban *Un tînăr mai puțin furios*, premiată la concursul de scenarii al televiziunii. Piesa este, mi se pare, o comedie, judecînd după grimasele pe care au fost siliți să le producă actorii spre a ne face să ridem, după niște bătaii cu perne care ne aminteau că treaba asta avea haz la Stan și Bran, după un foarte lung exercițiu de dans cu mătura, în ritm de tango, scenă cu vîdite și agresive intenții comice, dar lipindu-i măsura (cine ar mai rîde la un film de Chaplin în care eroul s-ar invîrți jumătate de oră cu o ușă turnantă?), după replicile de o științietoare expresivitate, în genul: „Am o inimă beton armat: nici cu concasorul n-o spargi!”, „Nu rămîne Mariana nedansată”, sau după suculența lexicală: bambina, fiță, ești în plop etc. Posesorul acestui limbaj ales e un tînăr muncitor, Tache, a cărui obsesie este balul de simbătă seara, unde trebuie să meargă, orice s-ar întîmpla, ca să danseze cu Mariana și să-i facă o declarație de dragoste-tip. Maistrul se opune, Tache iubește alt băiat, are loc și un fel de inundație, Tache, băiat bun în fond, o salvează pe Mariana, care e gata-gata să se înee împreună cu băiatul

Sînt, recunosc, un profan în materie de folclor, nu deosebesc folclorul autentic de cel contrafăcut, „poluat”, dar întîlnirea prin film (un excelent film al Catinei Ralea) cu Hari Brauner mi-a dat o înțelegere, o altă înțelegere a folclorului, mai adîncă, mai adevărată, mai dreaptă. Nu știu mai mult, căci nu de știință e vorba, dar știu mai limpede și mai profund, sau, mai exact, simt mai limpede și mai profund ceea ce se numește autenticitatea cîntecului popular. Îmi pare extraordinar felul în care acest poet al folclorului (deși, de fapt, c om de știință), răscolește filogenetic tradiția, coboară și urcă în straturile generațiilor, cheamă într-una memoria familiei, a satului, pentru a căuta izvorul, aurul, esența, într-un cuvînt, puritatea spiritualității, și sensibilității, și geniului acestui popor. Brauner îi cunoaște și îi recunoaște pe oameni nu după voce, nu după înfățișare, ci după cum cîntă. Îi cunoaște, îi recunoaște, și le spune pe nume: „Îți amintești... acum patruzeci de ani...” El este ca acum patruzeci de ani, iar oamenii cu care stă de vorbă sînt și ei ca acum patruzeci de ani. Poeții nu îmbătrînesc. Și nici folclorul. Și e nemaipomenită acea ridicare a frumosului la idee, acea sublimare și sublimizare platonice. „Era frumoasă”, observă Catina Ralea. „Era foarte frumoasă, mai ales cînd cînta”, distilează Hari Brauner. S-a rostit un adevăr absolut despre Maria Tănase.

Dumitru Solomon